

Svar på skriftligt spörsmål SSS 483/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om förtroendearvodets inverkan på moderskaps- och föräldrapenning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 483/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikaela Nylander / sv:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att arvode från förtroendeuppdrag i framtiden inte ska påverka föräldrapenningarna och på så vis uppmuntra människor i olika livssituation att inneha förtroendeuppdrag?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Föräldradagpenningar utgör ersättning för inkomstbortfall i situationer där en förälder låter bli att arbeta för att sköta sitt barn. Enligt 11 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) betalas moderskaps- och föräldrapenning enligt minimibeloppet (23,93 €/dag) om personen samtidigt är i förvärvsarbete eller i eget arbete eller studerar på heltid och får studiepenning enligt lagen om studiestöd. Faderskapspenning betalas inte alls om fadern samtidigt förvärvsarbetar eller utför eget arbete (9 kap. 6 §). En studerande har dock rätt till faderskapspenning om det kan anses att han trots erhållande av studiepenning enligt lagen om studiestöd deltar i vården av barnet.

I sjukförsäkringslagen definieras inte vad som avses med förvärvsarbete. I tillämpningspraxis för föräldradagpenningar används definitionen av förvärvsinkomst i beskattningen. Om en person alltså får skattepliktig förvärvsinkomst (lön, arvode, särskild ersättning, ersättning för inkomstbortfall) räknas det arbete eller den uppgift som ligger till grund för inkomsten som förvärvsarbete. Arvoden som betalas till kommunala förtroendevalda utgör skattepliktig inkomst och jämföras med löneinkomst i beskattningen. Besvärinstanserna för utkomstskyddsärenden, besvärnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen, har ansett att ett kommunalt förtroendeuppdrag ska jämföras med förvärvsarbete när det handlar om att tillämpa sjukförsäkringslagen.

I vissa fall kan det hända att omfattningen i vilken en person deltar i samhället påverkas av hur inkomsterna från förtroendeuppdrag beaktas. Detta har dock inte ansetts vara en tillräcklig grund för att ändra lagstiftningen så att arvoden för förtroendeuppdrag aldrig skulle inverka på de sociala förmånerna. Definitionen av arbetsinkomst i sjukförsäkringen kommer att ses över inom några år. Beredningsarbetet för denna fråga har inletts. I detta sammanhang är det naturligt att utreda om man kan utelämma förtroendevaldas arvoden från de inkomster som sänker moderskaps- och föräldrapenningen.

Helsingfors 17.10.2016

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila